

MEMÒRIA DESC 2015

A solid orange vertical bar runs along the left edge of the page.

MEMÒRIA
DESC
2015

L'OBSERVATORI DESC AVUI	4
QUÈ ÉS?	6
COM TREBALLA?	10
COM S'ORGANITZA?	16
ON ACTUA?	22
MEMÒRIA DE TREBALL 2015	26
INFORME ECONÒMIC 2015	40

REDACCIÓ:
Observatori DESC

DISSENY:
l'Apòstrof, sccl

IMPRESSIÓ:
El Foli Verd, sccl

L'OBSERVATORI DESC AVUI

Quines fites ha assolit l'Observatori durant l'any 2015? La directora, Irene Escorihuela, repassa els reptes, accions i resultats d'un any ple de canvis.

El 2015 ha estat sens dubte un any intens per a l'Observatori DESC. Un any de canvis, un any d'oportunitats. I sobretot, un any de molta feina per tirar endavant el projecte de defensa i promoció de drets socials que és l'Observatori.

El President donava inici a la memòria de 2014 amb la frase "L'Observatori inicia una nova etapa", fent referència al canviant context polític i la repercussió en les vulneracions de drets humans. L'any 2015 ha consolidat aquesta nova etapa amb diversos relleus a l'equip i a la Junta del DESC. Com a nova directora, he assumit el compromís de convertir en oportunitat els canvis dins l'entitat, incorporant nous perfils i enfortint xarxes i línies de treball. La implicació de l'equip i el suport de la Junta han estat indispensables per poder avançar en aquests reptes i continuar sent l'entitat de drets socials de referència a l'estat espanyol.

Des de l'Observatori sempre hem apostat per exercir de contrapoder i treballar al costat de les lluites i els moviments socials, convençuts que, sense el múscul del carrer, és difícil obtenir canvis garantistes a nivell legislatiu i de polítiques públiques, especialment en matèria de drets. Per aquest motiu, hem participat a diferents campanyes i iniciatives ciutadanes.

En l'àmbit del dret a l'habitatge i a la ciutat, el 2015 hem assolit una fita encomiable: aprovar una iniciativa legislativa popular al Parlament de Catalunya per unanimitat. L'anomenada "ILP Habitatge", que proposava mesures per donar resposta a l'emergència habitacional i a la pobresa energètica, va veure la llum com a llei 24/2015 a finals del mes de juliol. Juntament amb la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i l'Aliança contra la Pobresa Energètica, vam conformar el Grup Promotor, que va recollir més de 175.000 signatures i vetllar pel posterior compliment de la llei, amb formacions i assessorament a nivell municipal, així com seguiment de la tasca de la Generalitat de Catalunya.

També en el camp de la incidència política, vam presentar un informe al juny en què constatarem els impactes de la vulneració del dret a l'habitatge en el dret a la salut i els drets dels infants. De la mà del grup d'investigació Emigra de la Universitat Autònoma de Barcelona i el projecte Sophie, de l'Agència de Salut Pública de Barcelona, posàvem sobre la taula dades reals sobre la situació d'emergència habitacional a Catalunya.

L'any 2015 hem continuat amb la línia de defensa del dret a l'alimentació i la

sobirania alimentària. Entre d'altres publicacions i campanyes, hem dedicat el curs online anual al dret a l'aigua i l'alimentació, construint així un rellevant projecte de formació en drets humans: a l'estiu també vam organitzar el curs anual de dret a l'habitatge a la Diputació de Barcelona i hem organitzat seminaris i debats de diverses temàtiques.

L'aposta del 2015 ha estat començar a endinsar-nos en el món del dret al(s) treball(s), i per aquest motiu hi vam dedicar el curs anual de drets socials, preguntant-nos sobre la precarietat, el treball de cures o el rol del sindicalisme. En el marc dels treballs i de l'economia alternativa, hem presentat, juntament amb la Xarxa d'Economia Solidària de Catalunya i la Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria, una publicació que explora l'enfocament de drets a l'economia social i solidària, enxarxant desenes de projectes d'arreu de l'estat espanyol.

Una de les eines que utilitzem per fer incidència política és el litigi estratègic. L'any 2015 hem estat acusació popular al cas "Tarajal", arran del qual hem treballat en un projecte documental amb Metromuster sobre la mort de 15 persones a la frontera sud, i hem continuat personats al cas Bârcenas, que ens ha donat accés a la causa Gürtel.

A la vegada, al DESC hem continuat fent d'Observatori, analitzant què succeeix a altres països i participant tant en trobades de xarxes internacionals com en projectes europeus, enfortint així la nostra presència en les lluites globals.

ODESC QUÈ ÉS?

L'Observatori DESC és una entitat de drets humans formada per diferents organitzacions socials, a més de persones individuals, que treballa fa més de quinze anys per fer efectius els drets econòmics, socials, culturals i ambientals (DESC).

→ **Però, què són els DESC?**

Els drets socials i ambientals es refereixen a necessitats bàsiques per dur a terme un projecte de vida autònom. En concret, protegeixen l'accés a un habitatge digne i a una alimentació adequada, el gaudi del més alt nivell possible de salut, la millora del medi ambient, el desenvolupament d'un sistema educatiu gratuït de qualitat, i l'existència de llocs de treball dignes i amb salaris suficients.

“L'Observatori DESC treballa fa més de 15 anys per fer efectius els drets econòmics, socials, culturals i ambientals”

ODESC COM TREBALLA?

El reconeixement dels drets socials en normatives internacionals, regionals, estatals, autonòmiques i locals genera obligacions ineludibles per als poders públics i privats. La tasca de l'Observatori consisteix, d'una banda, a fer paleses aquestes obligacions i, de l'altra, a enfortir organitzacions socials i administracions públiques per fer exigibles aquests drets.

→ **L'Observatori i la incidència.**

L'Observatori vol desmuntar la percepció devaluada dels drets socials en relació amb altres drets considerats fonamentals, com els drets civils i polítics, o els drets patrimonials. Per

fer-ho, promou la incidència política a través de la investigació, l'organització de cursos i xerrades i la divulgació de comunicats i d'informacions. No perd de vista en cap moment el treball en xarxa i la participació en campanyes.

La indivisibilitat i la interdependència de tots els drets humans implica que la vulneració d'un dret comporta la conculcació d'altres. L'Observatori té una llarga trajectòria en la defensa del dret a l'habitatge i a la ciutat, i els darrers anys també ha obert línies d'acció i recerca per defensar els drets a l'alimentació, al treball i a l'educació.

→ **Formació.** Impulsa espais de formació presencials i en línia, adreçats a tècnics de l'administració, personal d'entitats del tercer sector i gent interessada en l'àmbit dels DESC:

- Curs anual de drets socials, dedicat enguany a la transformació dels treballs
- Curs *on-line* de drets socials, sobre dret a l'aigua i a una alimentació adequada
- Curs anual sobre dret a l'habitatge
- Jornades i seminaris sobre temàtiques d'actualitat. A partir de l'aprovació de la Llei 24/2015, l'Observatori s'ha esforçat especialment a la formació i difusió de la llei per fomentar-ne l'aplicació

→ **Elaboració d'estudis i publicacions.** Fa estudis sobre temàtiques diverses com:

- Drets socials
- El dret a l'habitatge i a la ciutat
- El dret a l'alimentació i a la sobirania alimentària
- Economia social i solidària i drets humans

Entre totes les publicacions de 2015, destaca l'informe *Emergència habitacional a Catalunya. Impacte de la crisi hipotecària en el dret a la salut i els drets dels infants* i la publicació online interactiva economyderechos.observatoridesc.org, que vincula els drets humans, econòmics, socials i culturals amb diferents experiències d'economia social i solidària al territori espanyol.

“Les línies d'acció del DESC són la incidència, la formació, la recerca i el litigi estratègic.”

→ **Comunicació.** Disposa d'unes eines específiques per explicar-se públicament i per recollir el retorn de les entitats, les administracions i la ciutadania:

 Facebook/ObservatoriDesc

 @ObservaDESC

→ **Articulació política.** A més de la voluntat formativa i de recerca, l'Observatori DESC també té l'objectiu de denunciar i ser políticament proactiu mitjançant la incidència. Per fer-ho, duu a terme les estratègies següents:

- **El web corporatiu.** És l'eina comunicativa principal. Conté informació diversa: notícies, enllaços, publicacions, cursos, l'activitat a les xarxes, així com tota la informació relacionada amb els diferents àmbits de treball i les línies estratègiques de l'Observatori. A finals d'any, s'ha començat a configurar el disseny d'un nou web corporatiu.
- **El butlletí bimensual.** S'envia cada dos mesos a més de 1.600 subscriptors i es complementa amb altres comunicacions més puntuals.
- **Blogs a mitjans de comunicació.** L'any 2015, hem afegit a la nostra col·laboració amb el blog Contrapoder de Eldiario.es, la creació del blog La llei del més dèbil, allotjat al digital *Crític*.
- **Les xarxes socials.** Els perfils a Facebook i a Twitter són finestres on es comparteixen diàriament les accions que emprèn l'Observatori així com les accions en què participa juntament amb altres entitats. També permet la interacció amb la comunitat de persones i organitzacions amb qui treballa en xarxa i amb l'entorn de persones interessades per la seva tasca.
- Organitza espais de trobada entre les administracions públiques, el món universitari i els col·lectius en defensa dels drets socials.
- Participa activament en espais institucionals, com ajuntaments i administració autonòmica.
- Impulsa espais de coordinació local, estatal i internacional i és membre de diverses xarxes que treballen pels drets socials.
- Com a Grup Promotor de la ILP Habitatge, manté un espai d'interlocució amb el govern de la Generalitat per incidir en les polítiques d'habitatge.

→ **Litigi estratègic.** És un instrument d'incidència política que consisteix a judicialitzar casos emblemàtics de vulneració de drets humans amb l'objectiu de modificar la legislació i d'avançar en la implementació de solucions adreçades a les persones afectades i a la resta de col·lectius vulnerables.

El 2015 ha estat un any d'ampliació i consolidació de les xarxes socials de l'Observatori DESC. A finals de l'exercici es comptava amb **4.400 seguidors a Twitter i més de 2.400 fans a Facebook.**

ODESC COM S'ORGANITZA?

L'Observatori és una xarxa de persones i organitzacions. A la pràctica, tres òrgans interactuen per garantir-ne el bon funcionament: la junta directiva, l'assemblea i l'equip tècnic.

La junta directiva

S'encarrega de liderar estratègicament el projecte. El 2015 ha estat un any de canvis a l'organització i, per tant, també a la junta directiva, que va acabar l'any formada pels següents membres:

→ **Presidència:**

Jordi Borja, geògraf urbanista, responsable de l'Àrea de Gestió de la Ciutat i Urbanisme de la UOC.

→ **Secretaria:**

A finals de 2015, Xavier Pedrol, professor de Filosofia del Dret a la Universitat de Barcelona, va substituir Susanna Segòvia a la secretaria.

→ **Tresoreria:**

Mireia Belil, urbanista i directora del Fòrum de les Cultures.

→ **Vocalies:**

David Casassas, professor de sociologia de la Universitat de Barcelona i integrant de la Xarxa de Renda Bàsica.

L'assemblea

Reuneix tant les persones individuals com les entitats sòcies de l'Observatori.

→ Amnistia Internacional (Catalunya)

→ Associació Catalana de Defensa dels Drets Humans

→ Associació Catalana de Juristes Demòcrates

→ Comissió de Defensa de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

→ Dones juristes

→ Institut de Drets Humans de Catalunya

→ CCOO - Catalunya

L'equip tècnic

L'equip tècnic de l'Observatori DESC vetlla pel funcionament diari dels projectes i la gestió. Els canvis de l'any que deixem enrere també hi han aportat novetats, com és el relleu en la direcció: el mes de juliol, Irene Escorihuela ha substituït Vanesa Valiño en la coordinació de l'equip.

L'EQUIP TÈCNIC

Alma Cortés.

Administració, comptabilitat i economia social i solidària.

Iolanda Parra.

Comunicació i projectes.

Laia Fargas Fursa.

Dret a l'alimentació i sobirania alimentària i formació.

Irene Escorihuela.

Directora.

Carlos Macías.

Dret a l'Habitatge i a la Ciutat

Elisa Miralles.

Equip jurídic. Dret a l'habitatge i a la ciutat.

Marc Serra.

Equip jurídic i responsable en matèria de DDHH i migracions.

Durant el 2015, l'equip també ha comptat amb l'imprescindible suport de diferents voluntaris, col·laboradors i estudiants en pràctiques: Doris Pérez, Ivan Renales, Claudia Albano, Patricia Sainza i Ali Van Overbeke.

ODESC ON ACTUA?

L'Observatori ha treballat durant 2015 en diversos projectes a Catalunya, l'Estat espanyol, Europa i Amèrica Llatina, a la vegada que ha participat en xarxes internacionals i amb organismes de Nacions Unides.

→ **Organismes, xarxes i campanyes regionals i internacionals:**

Participa en l'àmbit de Nacions Unides, s'implica activament en campanyes internacionals i forma part de les xarxes següents:

- Aliança per la Sobirania Alimentària de Catalunya (ASAC)
- Consell Social de l'Habitatge de Barcelona
- Global Platform for the Right to the City (GPR2C)
- Habitat International Coalition (HIC)
- International Network for Economic, Social and Cultural Rights (ES-CR-Net)
- Lafede.cat – Organitzacions per a la Justícia Global
- Xarxa d'Economia Solidària
- Xarxa Mundial pel Dret a l'Alimentació i a la Nutrició

“A més de treballar amb Nacions Unides per defensar els drets socials, l'Observatori DESC forma part de diverses xarxes internacionals que lluiten per l'habitatge i el dret a la ciutat, el dret a l'alimentació i l'economia social.”

ODESC

MEMÒRIA DE TREBALL 2015

L'Observatori DESC treballa en xarxa amb entitats i moviments socials per reivindicar els drets socials mitjançant diferents estratègies: formació, recerca, comunicació i litigi estratègic.

→ Exigibilitat dels DESC

L'Observatori, a més de les seves accions, col·labora amb altres organitzacions i xarxes per reivindicar els drets socials com a drets fonamentals. Durant el 2015, en la tasca d'observatori de l'actualitat i la realitat que ens envolta, el DESC ha donat suport

a diverses lluites per la defensa de drets: les marxes de la dignitat; la lluita contra la precarietat dels treballadors i treballadores de Telefónica-Movistar, les reivindicacions de Tanquem els CIE i Stop Mare Mortum; la situació dels refugiats, i el suport al poble grec, que es va pronunciar en el referèndum per rebutjar les mesures d'austericidi i vulneració de drets socials. Hem fet costat a aquests moviments i campanyes perquè treballem per l'exigibilitat de drets, i les reivindicacions socials sempre han estat l'eina imprescindible per a la seva defensa i promoció.

L'Observatori DESC busca casos de desnonament per a una denúncia a l'ONU

L'entitat de drets humans ha començat la cerca de casos de desnonament a l'estat espanyol per impagament d'hipoteca, sense resposta de l'administració, per fer una denúncia davant de Nacions Unides.

L'Observatori DESC treballa per denunciar davant d'organismes internacionals la situació de milers de famílies que han estat desnonades sense reallotjament a Espanya. Per aquesta raó, ha començat la cerca i selecció de casos de desnonament que no hagin rebut oferta de reallotjament adequat tot i haver-ho sol·licitat a Serveis Socials o les Oficines d'Habitatge.

→ Litigi estratègic

Durant el 2015, l'Observatori DESC ha continuat la línia d'exigència del litigi estratègic, que consisteix en fer exigibles els drets socials davant dels tribunals a partir de la judicialització de casos emblemàtics de vulneració de drets. Aquesta mena de litigis tenen diversos objectius: modificar criteris judicials restrictius en matèria de drets, canviar lleis, reglaments o pràc-

tiques administratives que impedeixin el lliure exercici de drets i, en general, elevar els estàndards de protecció dels drets humans.

Des de l'Observatori es té la convicció que l'acompliment dels drets socials no es pot deixar en mans dels tribunals. Per aquest motiu, es concep el litigi estratègic com una via més per acompanyar les demandes impulsades des de les organitzacions socials.

L'Observatori DESC es persona a la causa Gürtel per la seva relació amb el cas Bárcenas

L'Observatori DESC, que exerceix l'acusació popular del cas Bárcenas des de 2013 sobre la comptabilitat opaca del Partit Popular, s'ha personat també en la causa que investiga la segona època d'activitats de la xarxa de corrupció Gürtel.

El jutge de l'Audiència Nacional José de la Mata va acceptar, el mes de setembre, que l'Observatori DESC exercís l'acció popular a la causa Gürtel per la "connexió manifesta" que existeix entre aquest cas i la peça separada en què s'investiguen les finances del PP. Hi ha una íntima relació entre els anomenats 'papers de Bárcenas' i la causa principal deno-

minada Gürtel, i l'esforç per combatre la corrupció a nivell judicial obliga a seguir la pista dels diners, fets i persones que hagin pogut participar en tots aquells processos en els quals s'investigui afers relacionats amb la querella inicial de l'Observatori.

El cas Bárcenas és l'exemple paradigmàtic de corrupció del Partit Popular a través

de sobresous i pràctiques fraudulentos i il·legals i per aquesta raó l'Observatori hi incideix mitjançant el litigi estratègic. L'Observatori DESC també està personat, juntament amb altres entitats, com acusació popular contra Oleguer Pujol per delictes de blanqueig de capitals i frau a l'Hisenda Pública.

L'Observatori DESC presenta un recurs d'apel·lació per l'arxiu de la causa de la mort de 15 migrants a Tarajal

Davant del sobreseïment provisional de la causa dels fets de Tarajal, l'Observatori DESC ha presentat un recurs d'apel·lació i ha manifestat una profunda decepció per aquesta resolució, entenent que no s'ha realitzat la investigació suficient com per poder dissipar qualsevol tipus de responsabilitat criminal davant uns fets tan greus com la mort de 15 persones. L'any 2015 va acabar sense resolució del recurs interposat.

El 6 de febrer de 2014, almenys 15 persones van morir ofegades a Ceuta en l'intent de creuar la frontera entre Espanya i el Marroc per la platja del Tarajal i ser rebutjades per efectius de la Guàrdia Civil amb bales de goma i pots de fum quan encara eren al mar. La titular del Jutjat d'Instrucció número 6 de Ceuta, María del Carmen Serván, va ordenar, l'octubre de 2015, el sobreseïment provisional de la causa contra 16 guàrdies civils pels presumptes delictes

d'homicidi i lesions imprudents i el sobreseïment lliure de la causa seguida pel delictes de prevaricació. L'Observatori DESC, impulsor d'una de les acusacions populars, adverteix que no s'ha investigat de forma prou exhaustiva la relació entre l'ús del material antiavalots i la seva proporcionalitat contra persones que es trobaven en una situació d'indefensió, i tampoc les morts produïdes, així com el desistiment del deure de socors per part de les forces

de seguretat. Així mateix, observa amb extrema preocupació com aquest tipus de resolucions transmeten un missatge d'impunitat en l'ús de material antiavalots a la zona fronterera. Al voltant del cas, l'Observatori DESC ha coproduït un documental amb Metro-muster sobre els fets. Tarajal. Desmantant la impunitat a la frontera sud, que veurà la llum l'any 2016, vol ser una eina que forci a reobrir el cas i que es dirimeixin responsabilitats. El documental, dirigit per Xavier Artigas, Xapo Ortega i Marc Serra, reconstrueix els fets i dona veu als diferents actors implicats en el cas: advocats de les acusacions populars; testimonis dels fets; entitats que van participar aportant proves a la causa; periodistes que van investigar i associacions de la guàrdia civil.

→ Economia solidària i treballs

L'enfocament de drets implica un canvi radical de valors i pràctiques, equiparable al que planteja l'economia social i solidària (ESS). Un model d'economia no pot definir-se com social i solidari sense tenir en compte els drets humans, de la mateixa manera que els drets humans no poden concebre una economia si no és social i solidària. Dins d'aquest àmbit, també explorem

els models de treballs, defensant el dret a treballar de tota persona, que ha de comprendre unes condicions dignes de treball, segures i higièniques; el dret al treball lliurement escollit i acceptat; el dret a una remuneració adequada, a la limitació de jornada i als períodes de descans remunerats; el dret a constituir sindicats i afiliar-s'hi; el dret de vaga i el dret a igual remuneració per treball d'igual valor i a la igualtat en el tracte.

La XES, la REAS i l'Observatori DESC elaboren una publicació interactiva sobre Economia Solidària i Drets Humans

La Xarxa d'Economia Solidària (XES), la Red de Redes d'Economia Alternativa y Solidaria (REAS) han presentat el 2015 una publicació online interactiva que vincula els drets humans, econòmics, socials i culturals amb diferents experiències d'economia social i solidària a l'Estat espanyol.

El web economyderechos.observatoridesc.org permet navegar recorrent dos itineraris: un per descobrir el sector de l'Economia Social i Solidària (ESS) i la seva relació amb els drets humans a través d'una trentena d'articles i l'altre permet navegar per un catàleg de 115 experiències –cooperatives, associacions i iniciatives informals– que es poden filtrar per dret, sector o territori.

L'Observatori DESC dedica el X Curs de Drets Socials a la transformació dels treballs des d'una perspectiva de drets

L'objectiu de la desena edició del curs de drets socials va ser el replantejament, des de la perspectiva drets, del món del treball, llançant interrogants sobre les condicions de treball, el dret a treballar, els temps i ritmes, l'autogestió, les polítiques públiques i el sindicalisme.

El curs, que va tenir lloc a Barcelona entre el 6 d'octubre i el 10 de novembre, va comptar amb la participació d'especialistes de diverses procedències geogràfiques, polítiques i professionals que van ajudar a reflexionar sobre diversos interrogants al voltant del món dels treballs. La darrera sessió d'aquesta edició, a la qual es van inscriure 32 persones, es va celebrar al CCCB i va comptar amb una conferència de l'economista britànic Guy Standing.

Reconegut com el pare del concepte 'precariat', Standing és autor de múltiples obres, entre les quals destaquen *El precariado. Una*

nueva clase social i la més recent *Precariado. Una carta de derechos*, que donava títol a la conferència que va impartir per cloure el curs.

L'Observatori DESC participa un any més a la FESC

L'Observatori DESC va ser present a la quarta edició de la Fira d'Economia Solidària de Catalunya (FESC), que va tenir lloc el darrer cap de setmana d'octubre a Barcelona. A més d'atendre els visitants en un estand, la directora va intervenir en dos actes de la Fira.

La directora de l'Observatori, Irene Escorihuela, va participar en dos actes del programa de la FESC. D'una banda, la taula rodona 'De la corrupció a la transparència', amb l'activista Simona Levi i amb Enric Pons, d'Observatoris Ciutadans Municipals. D'altra banda, va presentar, amb Carlos Rey, de la Red de Redes de Economía Alternativa y Solidaria (REAS) i Jordi Ribas, de la Xarxa d'Economia Solidària (XES) el vídeo i la publicació online interactiva sobre economia solidària i drets humans, elaborada per les tres organitzacions.

→ **Promoció del dret a l'habitatge i a la ciutat**

Cada cop són més les persones que pateixen greus dificultats per accedir a un habitatge digne. Davant d'aquesta situació, l'Observatori DESC treballa en xarxa amb col·lectius i moviments socials per defensar el dret a l'habitatge i a la ciutat com autèntics drets fonamentals.

El curs sobre dret a l'habitatge analitza els drets humans com estratègia d'intervenció social

La sisena edició del curs sobre dret a l'habitatge es va celebrar en el marc de l'escola d'estiu de la Diputació de Barcelona amb l'objectiu de repensar les polítiques d'habitatge i intervenció social des d'una perspectiva de drets.

El curs sobre el dret a l'habitatge va tenir lloc del 29 de juny al 3 de juliol a l'Espai Francesca Bonnemaison de Barcelona. Amb el títol 'Els Drets Humans com estratègia d'intervenció social', va plantejar la necessitat de repensar les polítiques d'habitatge i les estratègies d'intervenció social fent ús de l'enfocament de drets humans i tenint en compte experièn-

cies promogudes tant per institucions públiques com per entitats socials a Catalunya. Es van abordar amb especial deteniment les estratègies d'intervenció davant els desnonaments per impagament de lloguer i es van presentar metodologies d'intervenció pròpies com el funcionament de les meses d'emergència o l'actuació de la Sindicatura de Greuges de Barcelona.

S'aprova la ILP impulsada per l'Observatori DESC, la PAH i l'APE

La ILP de mesures urgents per a afrontar l'emergència en l'àmbit de l'habitatge i la pobresa energètica impulsada per l'Observatori juntament amb la Plataforma d'Afectats per la Hipoteca i l'Aliança contra la Pobresa Energètica, es va aprovar per unanimitat al Parlament de Catalunya. Des de la seva aprovació, l'Observatori treballa en la seva difusió per facilitar-ne l'aplicació.

La ILP va entrar amb força al Parlament, amb el suport de més de 150.000 signatures i mocions de suport aprovades en una seixantena de municipis de Catalunya, i va ser aprovada per unanimitat al Parlament de Catalunya el 23 de juliol, en una jornada històrica. La Llei 24/2015 aporta mecanismes efectius per aturar els desnonaments

d'hipoteca i de lloguer i els talls de subministraments; per aconseguir un veritable parc d'habitatge social i per acabar amb els deutes de per vida.

Assolida l'aprovació de la Llei, els esforços del grup promotor de la ILP s'han centrat en la difusió i en fomentar-ne l'aplicació. Per aquesta raó, ha impulsat diversos tallers

formatius adreçats a personal tècnic d'habitatge i serveis socials de diverses administracions; s'han fet reunions amb el món de la judicatura, les professionals dels serveis socials i altres col·lectius; i s'han dedicat jornades de formació i sensibilització, com la taula rodona en motiu del Dia Mundial de l'Hàbitat, la jornada sobre novetats jurídiques en matèria d'habitatge organitzada amb l'Ajuntament de Barcelona, o la formació impartida a Girona en col·laboració amb la Diputació de Girona. La demanda d'assistents a les jornades de formació ha estat tan elevada que s'ha hagut d'ampliar el calendari per cobrir les llistes despesa, i en jornades a Girona i a Barcelona hi han assistit 90 i 200 persones respectivament.

Presentació de l'INFORME sobre emergència habitacional elaborat amb la PAH

L'estudi analitza la problemàtica que pateixen a Catalunya les persones amb dificultats per fer front a la hipoteca a partir de l'anàlisi de més de 900 enquestes.

L'Observatori DESC i la PAH, amb la col·laboració del projecte europeu de recerca SOPHIE i el grup de recerca EMIGRA (CER-Migracions, UAB), van presentar l'informe Emergència habitacional i dret a l'habitatge a Catalunya. Impactes en el dret a la salut i en els drets dels infants de la crisi hipotecària, que analitza la problemàtica que pateixen a Catalunya les persones amb dificultats per fer front a la hipoteca –i que afecta altres drets fonamentals com el dret a la salut–. L'informe estudia també els compromisos jurídics assumits pel Govern de Catalunya en matèria de dret a l'habitatge, i fa recomanacions finals per reorientar les polítiques públiques.

L'Observatori participa en l'elaboració de les guies d'aplicació de la Llei 24/2015

El grup promotor de la ILP Habitatge ha col·laborat amb la Generalitat de Catalunya per crear guies destinades als ajuntaments, les persones afectades i les entitats financeres i grans tenidors.

El 6 d'agost de 2015 va entrar en vigor la Llei 24/2015, fruit de la ILP Habitatge impulsada per la PAH, l'Aliança contra la Pobresa Energètica (APE) i l'Observatori DESC. Per tal de facilitar-ne la implementació de la llei, el Grup Promotor ha treballat juntament amb la Generalitat de Catalunya en l'elaboració de diverses guies d'aplicació: una destinada als ajuntaments, una per als usuaris i usuàries -en versió

hipoteca i lloguer-, i una per les entitats financeres i grans tenidors, a més de la documentació referent al protocol d'aplicació de la llei en matèria de pobresa energètica i la guia per a persones i famílies que tenen problemes econòmics per mantenir els subministraments bàsics. Així mateix, ha dissenyat assessoraments adaptats a les necessitats dels municipis sobre l'aplicació de la Llei 24/2015.

Es publica el dossier-reportatge "La batalla mundial per l'habitatge"

Gràcies a una beca de la Xarxa DevReporter per afavorir l'intercanvi entre ong i mitjans de comunicació, l'Observatori DESC i la revista *Alternativas Económicas* publiquen un extens reportatge sobre les lluites pel dret a l'habitatge.

Arran de la beca DevReporter, l'Observatori DESC ha publicat el dossier-reportatge "La batalla mundial por la vivienda", del periodista Pere Rusiñol, a la revista *Alternativas Económicas*. En diferents capítols, el dossier investiga les actuacions dels fons de Wall Street a escala internacional, centrant-se en la situació als Estats Units, Espanya i Brasil, i mostra com, saturat el mercat de la hipote-

ca, els fons aposten per invertir en la compra d'habitatge de lloguer aconseguint altes rendibilitats i generant noves onades de desnonaments i augments de preu. Moviments socials com la PAH a Espanya, Right to the City als Estats Units o el Moviment dels Treballadors Sense Sostre (MTST) al Brasil, per contra, comencen a organitzar accions de protesta a escala internacional.

El DESC participa al Projecte Europeu de l'Escola Popular pel Dret a l'Habitatge

Cinc membres de l'Observatori DESC i de la PAH van participar al maig a la darrera reunió de treball del projecte europeu "Grundtvig" per crear l'Escola Popular Europea pel Dret a l'Habitatge.

La trobada a Budapest amb altres organitzacions i moviments que treballen per la defensa i promoció del dret a l'habitatge a Europa -com la belga Habitat and Participation, la italiana STAND UP, la francesa Jurislogement i l'hongaresa Szindikátus- va ser un punt d'intercanvi i va permetre conèixer

experiències d'organització en la defensa del dret a l'habitatge a la ciutat de Budapest, al mateix temps que es va tancar la proposta de base de la futura escola i es van abordar temes com la seva governabilitat, sostenibilitat financera i gestió.

Grup d'anàlisi sobre l'endeutament arran de les males praxis bancàries

L'Observatori DESC es troba amb altres organitzacions socials i jurídiques de Croàcia, Irlanda i Espanya per denunciar la vulneració de drets que generen els préstecs abusius.

Juntament amb organitzacions socials i jurídiques croates, irlandeses i espanyoles, l'Observatori DESC ha participat a dues trobades internacionals en què s'ha posat en relleu la situació de sobreendeutament familiar com a conseqüència dels préstecs

abusius atorgats per les entitats de crèdit. L'objectiu d'aquestes reunions és realitzar una campanya d'incidència a nivell europeu per denunciar la vulneració de drets humans que genera la manca de protecció real dels consumidors.

L'Urban Thinkers Campus prepara el camí un any abans d'Hàbitat III

L'Observatori DESC col·labora a la trobada de Barcelona com a part del procés de preparació d'Hàbitat III, la tercera cimera mundial sobre Habitatge i Desenvolupament Urbà Sostenible, que se celebra a Quito l'octubre de 2016.

Centrat en el tema 'L'habitatge en la ciutat que volem', el Campus va reunir al novembre experts, gestors i activistes en temes d'habitatge per debatre el rumb que el desenvolupament urbà global ha de prendre en els propers 20 anys. L'Observatori DESC va contribuir al campus donant suport a la definició dels continguts.

→ **Dret Alimentació i Sobirania Alimentària**

La fam afecta més de mil milions de persones al món. La mercantilització dels aliments ha generat una especulació a la cadena alimentària que condemna tant els petits i mitjans productors com els consumidors. Davant d'aquesta situació, l'Observatori DESC

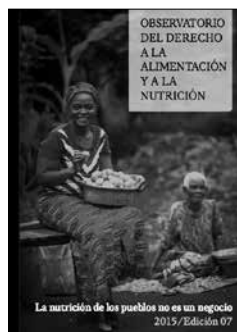
treballa en xarxa amb col·lectius i moviments socials per defensar el dret a una alimentació adient i a la sobirania alimentària com autèntics drets fonamentals.

L'Observatori del Dret a l'Alimentació i la Nutrició dedica l'edició de 2015 a l'impacte de les mesures d'austeritat

La nutrición de los pueblos no es un negocio és el títol de l'edició de 2015 de la publicació *Observatori del Dret a l'Alimentació i la Nutrició*. Laia Fargas, de l'Observatori DESC, hi publica un article sobre l'impacte de les mesures d'austeritat a Espanya en el dret a l'alimentació.

La publicació *Observatori del Dret a l'Alimentació i la Nutrició* ha dedicat l'edició de 2015 a l'impacte de les operacions empresarials en els mitjans de vida dels pobles, i avalua el concepte de nutrició des d'una perspectiva de drets humans. L'Observatori DESC, que

forma part del Consorci de l'Observatori del Dret a l'Alimentació i la Nutrició des del 2010, ha participat en la publicació amb un article de Laia Fargas que recull l'impacte de les mesures d'austeritat en el dret a l'alimentació a Espanya.

El curs online de 2015 tracta el dret a l'aigua i a una alimentació adequada

L'edició de 2015 del curs online de l'Observatori DESC -que va tenir lloc de febrer a abril- es va dedicar al reconeixement i la defensa del dret a l'alimentació i a l'aigua en el context de la promoció dels drets socials com a drets fonamentals de les persones.

El curs va analitzar, a partir d'una perspectiva comparada, les constitucions llatinoamericanes avançades en la matèria; es van abordar les problemàtiques que generen la privatització de l'aigua i l'enfocament assistencialista com a respos-

tes a les necessitats alimentàries, i es van estudiar les propostes impulsades en el marc de la sobirania alimentària. A més, també es van treballar casos pràctics de remunicipalització de l'aigua i de compra pública d'aliments a nivell local.

L'Observatori col·labora amb altres entitats per reivindicar canvis en les polítiques de les beques menjador

L'Observatori DESC, com a membre de l'Aliança per la Sobirania Alimentària de Catalunya (ASAC), va convocar conjuntament amb el Marc Unitari de la Comunitat Educativa i la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona una jornada de reflexió i dejuni de 24 hores per reclamar que una alimentació adequada també forma part de l'educació.

Com a defensors del dret a l'alimentació adequada, l'ASAC i la resta d'entitats convocants van posar de relleu que cal repensar les actuals polítiques de beques menjador per garantir efectivament aquest dret dels infants i joves. A la vegada, reclamaven una revisió dels barems d'accés a les

beques, atès l'empobriment creixent de la població i l'absència de polítiques públiques garantistes per a tothom qui ho necessita, i fer palès la necessitat d'atendre els infants i adolescents afectats per la compacció d'horaris als centres de secundària i, per tant, sense servei de menjador.

ODESC

INFORME ECONÒMIC 2014

→ **Balanç simplificat dels exercicis 2014 - 2015**

L'aposta de l'Observatori DESC per la transparència es fa palesa també en la presentació dels comptes anuals. Una mostra d'això és la publicació dels informes d'auditoria de cada exercici a la pàgina web.

Com mostren els quadres següents, el balanç econòmic de 2015 ha estat equilibrat i el

resultat ajustat en ingressos i despeses. L'Observatori DESC s'ha sabut adaptar a la situació econòmica actual de les entitats, gestionant de forma responsable els recursos. En aquest sentit, el DESC continua treballant en el repte de diversificació de les vies de finançament i d'aconseguir fons privats amb criteris socials.

ACTIU	2014	2015
A) ACTIU NO CORRENT	6.473,02	6.989,62
I. Immobilitzat intangible	715,30	715,30
II. Immobilitzat material	1.933,68	1.450,28
III. Inversions immobiliàries	0,00	0,00
IV. Béns del patrimoni cultural	0,00	0,00
V. Inversions en entitats del grup i associades a llarg termini	0,00	0,00
VI. Inversions financeres a llarg termini	3.824,04	4.824,04
B) ACTIU CORRENT	456.398,00	256.496,42
I. Existències	0,00	-9.710,00
II. Usuaris, patrocinadors i deutors de les activitats i altres comptes per cobrar	366.691,77	185.331,45
1. Usuaris i deutors per vendes i prestació de serveis	366.691,77	185.109,64
2. Deutors, entitats del grup, associades i altres parts vinculades.	0,00	0,00
3. Patrocinadors	0,00	0,00
4. Altres deutors	0,00	0,00
5. Personal	0,00	0,00
6. Actius per impost corrent i altres crèdits amb les administracions públiques	0,00	221,81
7. Fundadors i socis per desemborsaments pendents	0,00	0,00
III. Inversions en entitats del grup i associades a curt termini.	0,00	0,00
IV. Inversions financeres a curt termini.	0,00	0,00
V. Periodificacions a curt termini.	0,00	0,00
VI. Efectiu i altres actius líquids equivalents	89.706,23	80.874,97
TOTAL ACTIU (A+B)	462.871,02	263.486,04

→ **Balanç simplificat dels exercicis 2014 - 2015**

PATRIMONI NET I PASSIU	2014	2015
A) PATRIMONI NET	63.327,85	82.173,90
A-1) Fons propis	30.213,96	30.847,97
I. Fons dotacionals o fons socials	8.593,95	8.593,95
1. Fons dotacionals o fons socials	8.593,95	8.593,95
2. Fons dotacionals o fons socials pendents de desemborsar	0,00	0,00
II. Fons especials	0,00	0,00
III. Excedents d'exercicis anteriors	23.152,36	21.620,01
IV. Excedents pendents d'aplicació en activitats estatutàries	0,00	0,00
V. Excedent de l'exercici (positiu o negatiu)	-1.532,35	634,01
VI. Aportacions per compensar pèrdues	0,00	0,00
A-2) Subvencions, donacions i llegats rebuts i altres ajustaments	33.113,89	51.325,93
1. Subvencions oficials de capital	0,00	0,00
2. Donacions i llegats de capital	0,00	0,00
3. Altres subvencions, donacions i llegats	33.113,89	51.325,93
4. Ingressos fiscals a distribuir	0,00	0,00
B) PASSIU NO CORRENT	366.323,32	162.766,67
I Provisions a llarg termini	0,00	0,00
II. Deutes a llarg termini	366.323,32	162.766,67
1. Deutes amb entitats de crèdit	0,00	0,00
2. Altres deutes a llarg termini	366.323,32	162.766,67

III. Deutes amb entitats del grup i associades a llarg termini	33.219,85	0,00
IV. Passius per impost diferit	0,00	0,00
V. Periodificacions a llarg termini	227,85	0,00
C) PASISIU CORRENT	33.219,85	18.545,47
I. Provisions a curt termini	0,00	0,00
II. Deutes a curt termini	227,85	54,95
1. Deutes amb entitats de crèdit	227,85	54,95
2. Altres deutes a curt termini	0,00	0,00
III. Deutes amb entitats del grup i associades a curt termini	0,00	0,00
IV. Creditors per activitats i altres comptes a pagar	32.992,00	18.490,52
1. Proveïdors	0,00	0,00
2. Creditors diversos	15.689,29	6.111,26
3. Personal (remuneracions pendents de pagament)	3.963,56	1.553,34
4. Passius per impost corrent i altres deutes amb les administracions públiques	13.339,15	10.825,92
5. Avançaments d'usuaris	0,00	0,00
V. Periodificacions a curt termini	0,00	0,00
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU (A+B+C)	462.871,02	263.486,04

→ **Compte de resultats simplificat dels exercicis 2014 - 2015**

COMPTE DE RESULTATS	2014	2015
1. Ingressos per les activitats	450.429,99	325.078,59
a) Vendes i prestacions de serveis	6.120,00	3.160,00
b) Ingressos rebuts amb caràcter periòdic	0,00	0,00
c) Ingressos de promocions, patrocinadors i col·laboracions	0,00	0,00
d) Subvencions, donacions i altres ingressos	444.309,99	321.918,59
2. Ajudes concedides i altres despeses	(165.472,00)	(19.754,52)
a) Ajudes concedides	(165.472,00)	(19.754,52)
b) Despeses per col·laboracions i per l'exercici del càrrec de membre de l'òrgan de govern	0,00	0,00
3. Variació d'existències de productes acabats i en curs de fabricació	0,00	0,00
4. Feines fetes per l'entitat per al seu actiu	0,00	0,00
5. Aprovisionament	0,00	0,00
6. Altres ingressos de les activitats	5.163,74	2.819,30
a) Ingressos per arrendaments	0,00	0,00
b) Altres ingressos accessoris i altres de gestió corrent	5.163,74	2.819,30
7. Despeses de personal	(182.144,28)	(206.775,64)
8. Altres despeses d'explotació	(115.475,10)	(100.803,54)
a) Serveis exteriors	(115.475,10)	(100.803,54)
a.1) Investigació i desenvolupament	0,00	0,00
a.2) Arrendaments i cànons	(14.256,66)	(12.812,14)
a.3) Reparacions i conservació	(2.291,40)	(1.232,99)
a.4) Serveis professionals independents	(84.111,14)	(69.742,44)
a.5) Transports	0,00	0,00
a.6) Primes d'assegurances	(537,44)	(75,05)
a.7) Serveis bancaris	(299,08)	(180,83)

a.8) Publicitat, propaganda i relacions públiques	0,00	0,00
a.9) Subministraments	(3.333,55)	(1.865,79)
a.10) Altres serveis	(10.645,83)	(14.894,30)
b) Tributs	0,00	0,00
c) Pèrdues, deteriorament i variació de provisions per operacions de les activitats	0,00	0,00
d) Altres despeses de gestió corrent	0,00	(483,40)
9. Amortització de l'immobilitzat	0,00	0,00
10. Subvencions, donacions i llegats traspassats al resultat	0,00	0,00
11. Excés de provisions	0,00	0,00
12. Deteriorament i resultat per alienacions de l'immobilitzat	0,00	0,00
a) Deteriorament i pèrdues	0,00	0,00
b) Resultats per alienacions i altres	0,00	0,00
13. Altres resultats	(75,00)	
I) RESULTAT D'EXPLOTACIÓ (1+2+3+4+5+6+7+8+9+10+11+12+13)	(7.572,65)	80,79
14. Ingressos financers	8.055,86	553,22
15. Despeses financeres	0,00	0,00
16. Variació de valor raonable en instruments financers	0,00	0,00
17. Diferències de canvi	0,00	0,00
18. Deteriorament i resultat per alienacions d'instruments financers	0,00	0,00
a) Deterioraments i pèrdues	0,00	0,00
b) Resultats per alienacions i altres	0,00	0,00
II) RESULTAT FINANCER (14+15+16+17+18)	8.055,86	553,22
III) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	483,21	634,01
19. Impostos sobre beneficis	(2.015,56)	
IV) RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS (III + 19)	-1.532,35	634,01

Els nostres informes complets d'auditoria estan disponibles a observatoridesc.org.

WWW.OBSERVATORIDESC.ORG